

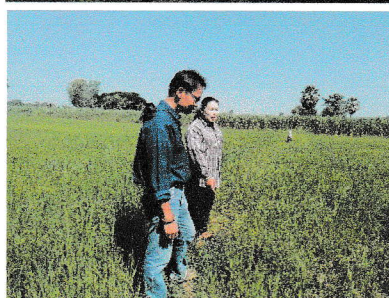
อารักขาพืช ติดตามสถานการณ์โรคไหม้คอรวง และโรคกาบใบเน่า

วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ นายเนตร สมบัติ เกษตรจังหวัดสุโขทัย มอบหมายให้ ว่าที่ร้อยตรีชัยศรี ไชยมณี หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช และเจ้าหน้าที่กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย ร่วมกับ นางสาวเมธีรญา ทิम्मพรธีรวงศ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย ลงพื้นที่หมู่ที่ ๙ ตำบลสารจิตร และหมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านแก่ง อำเภอศรีสัชนาลัย เนื่องจากเกษตรกรรายงานปัญหาผลผลิตข้าวเสียหาย รวงข้าวแห้ง เมล็ดลีบ จากการลงพื้นที่แปลงของนางประนอม สุญแก้ว หมู่ที่ ๙ ตำบลสารจิตร ซึ่งปลูกข้าวพันธุ์ กข๒๔ อายุข้าว ๙๐ วัน พื้นที่จำนวน ๑๘ ไร่ และแปลงของนายศรีวิทย์ นันทะไชย หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านแก่ง ปลูกข้าวพันธุ์ กข๔๔ พื้นที่จำนวน ๑๐ ไร่ พบว่าข้าวเป็นโรคไหม้คอรวง โดยมีลักษณะอาการคือ ข้าวที่เพิ่งจะเริ่มให้รวงเมื่อถูกเชื้อราเข้าทำลาย เมล็ดจะลีบ แต่ถ้าเป็นกับข้าวในระยะแก่ใกล้เก็บเกี่ยว คอรวงจะมีรอยแผลข้าสีน้ำตาลทำให้เปราะหักง่าย รวงข้าวร่วงหล่นเสียหาย และโรคกาบใบเน่า โดยมีลักษณะอาการคือ ข้าวแสดงอาการในระยะตั้งท้อง โดยเกิดแผลสีน้ำตาลดำบนกาบห่อรวง ตรงกลางแผลมีกลุ่มเส้นใยสีขาวอมชมพูแผลนี้จะขยายติดต่อกันทำให้บริเวณกาบหุ้มรวงมีสีน้ำตาลดำ และรวงข้าวส่วนใหญ่โผล่ไม่พ้นกาบหุ้มรวง หรือโผล่ได้บางส่วน ทำให้เมล็ดลีบและมีสีดำ จึงแนะนำให้เกษตรกรฉีดสารป้องกันกำจัดเชื้อราชนิด คาร์เบนดาซิม หรือ ไตรโซคลาโซล หรือ คาซูกามัยซิน หรือ ไอโซโพรไธโอเลน หรือ แมนโคเซ็บ ตามอัตราที่กำหนด ส่วนในฤดูกาลปลูกถัดไป แนะนำให้เกษตรกรคลุก หรือแช่เมล็ดพันธุ์ข้าว ด้วยสารชีวภัณฑ์ไตรโคเดอร์มา เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันโรคต่อไป

อารักขาพืช ติดตามสถานการณ์โรคไหม้

วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ นายเนตร สมบัติ เกษตรจังหวัดสุโขทัย มอบหมายให้ ว่าที่ร้อยตรีชัยศรี ไชยมณี หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช พร้อมด้วย นางสาวนิศาตร์รัตน์ อินทร์ภักดี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย ร่วมกับ นางสาวเมลิรญา ทิฆัมพรธีรวงศ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ สำนักงานเกษตรอำเภอสรีสัชนาลัย ลงพื้นที่ตำบลสารจิตร อำเภอสรีสัชนาลัย เนื่องจาก เกษตรกรรายงานปัญหาข้าวใบแห้งและฟุบตาย จากการลงพื้นที่แปลงของนางสาวปวีศา อบเชย หมู่ที่ ๑๑ ตำบลสารจิตร ซึ่งปลูกข้าวพันธุ์ กข๖๑ อายุข้าว ๓๐ วัน พื้นที่ปลูกจำนวน ๕ ไร่ พบว่าข้าวเป็น “โรคไหม้” ซึ่งเกิดจากเชื้อรา *Pyricularia grisea* Sacc. โดยโรคไหม้ในระยะกล้าจะแสดงลักษณะอาการคือ ใบมีแผล จุดสีน้ำตาล คล้ายรูปตา มีสีเทาอยู่ตรงกลางแผล ความกว้างของแผลประมาณ ๒-๕ มิลลิเมตร และความยาวประมาณ ๑๐-๑๕ มิลลิเมตร แผลสามารถขยายลุกลามและกระจายทั่วบริเวณใบ ถ้าโรครุนแรงกล้าข้าวจะแห้งฟุบตาย อาการคล้ายถูกไฟไหม้ จึงแนะนำให้เกษตรกรฉีดสารป้องกันกำจัดเชื้อราชนิด คาร์เบนดาซิม หรือ ไตรโซคลาโซล หรือ คาซูกามัยซิน หรือ ไอโซโพรโทโอเลน หรือ แมนโคเซ็บ วิธีการใช้ และอัตราการใช้ควรปฏิบัติตามคำแนะนำในฉลากบนภาชนะบรรจุ และให้เกษตรกรสำรวจหมั่นแปลงอย่างสม่ำเสมอ และฉีดพ่นด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อป้องกันการระบาดของโรคไหม้ในระยะข้าวออกรวง (โรคเน่าคอรวง) ซึ่งจะส่งผลให้ผลผลิตข้าวลดลง

อารักขาพืช ติดตามสถานการณ์โรคไหม้คอรวง

วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ นายเนตร สมบัติ เกษตรจังหวัดสุโขทัย มอบหมายให้ ว่าที่ร้อยตรีชัยศรี ไชยมณี หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช พร้อมด้วย นางสาวจรัส เข้มพล นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ และนางสาวนิศาตร์ตัน อินทร์ภักดี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย ร่วมกับ เจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรอำเภอบ้านด่านลานหอย ลงพื้นที่หมู่ที่ ๖ บ้านหนองเตาปูน ตำบลตลิ่งชัน อำเภอบ้านด่านลานหอย และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุโขทัย ลงพื้นที่หมู่ที่ ๖ บ้านมนต์คีรี ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จากการลงพื้นที่พบว่าข้าวเป็น “โรคไหม้คอรวง” ซึ่งเกิดจากเชื้อรา *Pyricularia grisea* Sacc. พันธุ์ข้าวที่ปลูกในพื้นที่เป็นพันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ และ กข๖ อยู่ในช่วงระยะน้ำนม โดยลักษณะอาการของโรค คือ ถ้าข้าวเพิ่งจะเริ่มออกรวง เมื่อถูกเชื้อราเข้าทำลาย เมล็ดจะลีบหมด แต่ถ้าเป็นโรคตอนรวงข้าวใกล้เก็บเกี่ยว จะปรากฏ รอยแผลข้าสน้ำตาลที่บริเวณคอรวง ทำให้เปราะหักง่าย รวงข้าวร่วงหล่นเสียหายมาก จึงแนะนำให้เกษตรกรพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น คาร์เบนดาซิม หรือ ไตรโซคลาโซล หรือ คาซูกามัยซิน หรือ ไอโซโพรโทโอเลน วิธีการใช้และ อัตราการใช้ควรปฏิบัติตามคำแนะนำในฉลากบนภาชนะบรรจุ และให้เกษตรกรสำรวจหมั่นแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการของโรคให้รีบพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อราดังกล่าว และในฤดูกาลปลูกถัดไปแนะนำให้เกษตรกรไม่ควรเก็บเมล็ดพันธุ์ที่เป็นโรคดังกล่าวมาปลูกทำพันธุ์ต่อ หรือให้เปลี่ยนมาปลูกข้าวพันธุ์ที่ต้านทานต่อโรคไหม้ และ ควรคลุกเมล็ดพันธุ์ข้าวด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มาก่อนปลูก เพื่อป้องกันการระบาดของโรคไหม้ต่อไป

อารักขาพืช ติดตามสถานการณ์โรคไหม้คอรวง

วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ นายเนตร สมบัติ เกษตรจังหวัดสุโขทัย มอบหมายให้ ว่าที่ร้อยตรีชัยศรี ไชยมณี หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช พร้อมด้วย นางสาวนิศารัตน์ อินทร์ภักดี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดสุโขทัย ร่วมกับ นางสาวทิพย์วรรณ กาวิละมูล นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอศรีมาศ ลงพื้นที่หมู่ที่ ๓ บ้านกว้าว ตำบลน้ำพุ อำเภอศรีมาศ จากการลงพื้นที่พบว่าข้าวเป็น “โรคไหม้คอรวง” ซึ่งเกิดจากเชื้อรา *Pyricularia grisea* Sacc. พันธุ์ข้าวที่ปลูกในพื้นที่เป็นพันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ ระยะโน้มรวง โดยลักษณะอาการของโรค คือ ถ้าข้าวเพิ่งจะเริ่มออกรวง เมื่อถูกเชื้อราเข้าทำลาย เมล็ดจะลีบหมด แต่ถ้าเป็นโรคตอนรวงข้าวใกล้เก็บเกี่ยว จะปรากฏรอยแผลข้าสีน้ำตาลที่บริเวณคอรวง ทำให้เปราะหักง่าย รวงข้าวร่วงหล่นเสียหายมาก เนื่องจากเกษตรกรปลูกข้าวแบบอินทรีย์ จึงแนะนำให้เกษตรกรเร่งการเก็บเกี่ยวข้าวให้เร็วขึ้น โดยเก็บเกี่ยวในระยะพลับพลึง ไม่ควรรอนจนข้าวแก่จัด หลังจากเก็บเกี่ยวแล้วให้ขนย้ายเศษฟางข้าวออกจากแปลง เพื่อป้องกันการสะสมของเชื้อราสาเหตุโรสดังกล่าว ส่วนในฤดูกาลปลูกถัดไปแนะนำให้เกษตรกรไม่ควรนำเมล็ดพันธุ์ข้าวจากแหล่งที่มีการระบาดของโรคไปใช้ทำพันธุ์ต่อหากทำได้ หากทำได้ควรเปลี่ยนไปปลูกพันธุ์ข้าวที่ต้านทานโรสดังกล่าวอย่างน้อย ๑ ถั่ว เพื่อตัดตอนการระบาดในฤดูถัดไป และควรคลุกเมล็ดพันธุ์ข้าวด้วยไตรโคเดอร์มาก่อนปลูก เพื่อป้องกันการระบาดของโรคไหม้ต่อไป และหมั่นสำรวจแปลงนา หากพบการระบาดของโรคในระยะเริ่มต้น ให้แจ้งเกษตรตำบล หรือสำนักงานเกษตรเกษตรอำเภอทราบโดยเร็ว

เตือนการระบาดของโรคไหม้ข้าว

เอกสารเผยแพร่ ฉบับที่ ๒ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒

ลักษณะอาการ

เชื้อสามารถเข้าทำลายข้าวได้ตั้งแต่ระยะต้นกล้าถึงออกรวง โดยเชื้อราจะเข้าทำลายที่ใบและรวงมากที่สุด เมื่อเชื้อเข้าทำลายที่ใบ ใบจะเป็นแผลจุดสีน้ำตาลคล้ายรูปตา มีสีเทาอยู่ตรงกลางแผล ความกว้างของแผลประมาณ 2-5 มม. ยาวประมาณ 10-15 มม. แผลสามารถขยายลุกลามและกระจายทั่วบริเวณใบ ถ้าเป็นมากจะทำให้ใบไหม้คล้ายถูกน้ำร้อนลวกต่อมาใบจะแห้งตายอย่างรวดเร็ว ถ้าเชื้อเข้าทำลายข้าวในระยะออกรวง ทำให้รวงแห้งตายเมล็ดข้าวจะลีบ

การป้องกันและกำจัด

1. ใช้พันธุ์ต้านทานต่อโรคไหม้ เช่น กข21, กข65, สุพรรณบุรี60, สุพรรณบุรี90, และชัยนาท1
2. ไม่ควรหวานข้าวหนาแน่นเกินไป เพราะจะทำให้แอบลม เป็นตัวส่งเสริมให้เชื้อราแพร่กระจาย
3. กรณีที่ยังไม่ระบาดรุนแรงให้ใช้เชื้อไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กก./น้ำ 200 ลิตร ผสมสารจับใบฉีดพ่นช่วงเย็น 3-5 วัน/ครั้ง
4. กรณีระบาดรุนแรง ให้ใช้สารเคมีฉีดพ่นเฉพาะจุดที่พบการระบาด เพื่อควบคุมไม่ให้เชื้อราแพร่กระจายออกไป สารเคมีที่ใช้ ได้แก่
  - ไอโซโพรไทโอเลน 50% อีซี อัตรา 20 - 25 ซีซี ผสมน้ำ 20 ลิตร
  - บลาสดีซิน - เอส 2 % อีซี อัตรา 20-25 ซีซี ผสมน้ำ 20 ลิตร
  - ไตรไซคราโซล 75 % ดับบลิวพี อัตรา 10-16 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
5. งดการใส่ปุ๋ยที่มีธาตุไนโตรเจนในช่วงที่มีการระบาดของโรคไหม้ข้าว

ภาพข่าวส่งเสริมการเกษตร

สำนักงานเกษตรอำเภอศีรีมศาสตร์ จังหวัดสุโขทัย

Email : ndoae1153@gmail.com โทร 0 5569

สำรวจการระบาดของโรคและแมลงศัตรูข้าว

วันที่ 13 พฤศจิกายน 2562 เวลา 10.30 น. นายสมเกียรติ ชรรค์ชัย เกษตรอำเภอศีรีมศาสตร์ มอบหมายให้นางสาวทิพย์วรรณ กาวิละมูล ตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ลงพื้นที่สำรวจการระบาดของโรคและแมลงศัตรูข้าว พบการระบาดของโรคไหม้คอรวง ในระดับเศรษฐกิจ ซึ่งแปลงที่พบเป็นข้าวระยะเก็บเกี่ยวไม่สามารถใช้สารเคมีในการกำจัดได้ จึงได้ให้คำแนะนำการป้องกันกำจัดสำหรับการปลูกในฤดูถัดไป คือการเลือกใช้พันธุ์ที่ค่อนข้างต้านทาน คลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรไซโดลาซิล (tricyclazole) คาซูกาไมซิน (kasugamycin) คาร์เบนดาซิม (carbendazim) โพรคลอราซ ตามอัตราที่ระบุ ณ หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านน้ำพุ อำเภอศีรีมศาสตร์ จังหวัดสุโขทัย

ฝ่ายประชาสัมพันธ์สำนักงานเกษตรอำเภอศีรีมศาสตร์

ภาพ : ข่าว โดย ทิพย์วรรณ

วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๒

นายถวิล จำปาอิม เกษตรอำเภอบ้านด่านลานหอยมอบหมายให้ นางหทัยกาญจน์ อิกไวย์โล นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ ลงพื้นที่สำรวจแปลงข้าว พบโรคไหม้คอรวงระยะน้ำนม จำนวน ๑ แปลง พื้นที่ ๔ ไร่ พบความเสียหายโดยรวมประมาณ ๑ ไร่ จึงแนะนำให้เกษตรกรฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราที่เป็นสาเหตุของโรคและใช้สารชีวภัณฑ์ไตรโคเดอร์มาฉีดพ่นเพื่อป้องกันสำหรับแปลงข้างเคียงที่ยังไม่พบโรคต่อไป ณ แปลงเกษตรกร ม.๑ ตำบลตลิ่งชัน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย

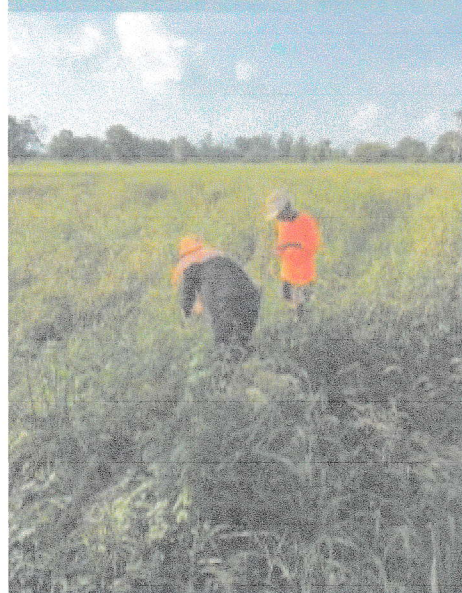

จัดทำโดยประชาสัมพันธ์ สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านด่านลานหอยนางสาววราภรณ์ ปิ่นสุวรรณ

วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

นายถวิล จำปอ้อม เกษตรอำเภอบ้านด่านลานหอยมอบหมายให้ นางหทัยกาญจน์ อิกไวย์โล นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ พร้อมเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านด่านลานหอย ลงพื้นที่สำรวจแปลงข้าว พบโรคไหม้คอรวงระยะน้ำนมและพบการทำลายของหนอนกอข้าว จำนวน ๕ แปลง พื้นที่ ๕๐ ไร่ พบความเสียหายบางส่วน จึงแนะนำให้เกษตรกรฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เป็นสาเหตุของโรคและใช้สารชีวภัณฑ์ไตรโคเดอร์มาฉีดพ่นเพื่อป้องกันสำหรับแปลงข้างเคียงที่ยังไม่พบโรคต่อไป ณ แปลงเกษตรกร ม.๖ ตำบลลี้ลิ้งชัน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย

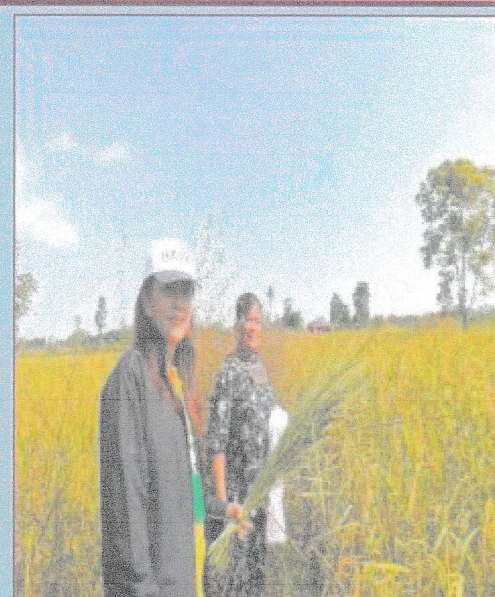
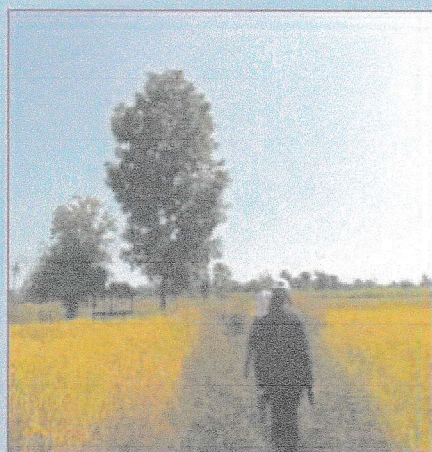

จัดทำโดยประชาสัมพันธ์ สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านด่านลานหอยนางสาววรารักษ์ ปันสุรัตน์

วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

นายถวิล จำปาอิม เกษตรอำเภอบ้านด่านลานหอย มอบหมายให้ นางสาวจรีพร วิเชียร นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ พร้อมเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านด่านลานหอย ลงพื้นที่สำรวจแปลงข้าว พบโรคไหม้คอรวงและโรคดอกกระถิน จำนวน ๒ แปลง พื้นที่ ๒๐ ไร่ พบความเสียหายบางส่วน แต่ข้าวอยู่ในระยะเก็บเกี่ยว จึงให้เกษตรกรเร่งเก็บเกี่ยวผลผลิตและแนะนำวิธีการจัดการแปลงในฤดูถัดไป ณ แปลงเกษตรกร ม.๑๕ ตำบลวังน้ำขาว อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย

จัดทำโดยประชาสัมพันธ์ สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านด่านลานหอย:นางสาววรภรณ์ ปิ่นสุวรรณ์